

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการให้บริการปรึกษาด้านสุขภาพอนามัย
ของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

นางสาว นิคมัย ศิริคุปต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-579-991-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED FACTORS AND THE HEALTH
COUNSELING SERVICE OF NURSES IN THE HOSPITALS UNDER
THE JURISDICTION OF MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

Miss. Pissamai Sirikoop

คณะวิทยุทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Nursing Administration Program

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

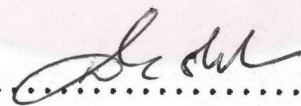
ISBN 974-579-991-2

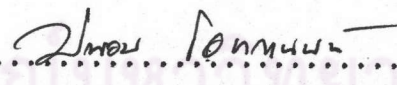
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการให้บริการปรึกษาด้านสุขภาพอนามัย
ของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
โดย นางสาวนิศมัย คิริคุปต์
ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

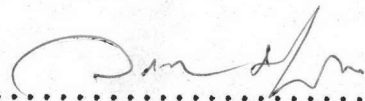

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบ
(รองศาสตราจารย์สมคิด รักษาสัตย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์)

..... กรรมการ
(อาจารย์อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณ ปุณโชติ)

พิศมัย ศิริคุปต์ : ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการให้บริการปรึกษาด้านสุขภาพ
อนามัยของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (THE
RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED FACTORS AND THE HEALTH COUNSELING
SERVICE OF NURSES IN THE HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. ประพนธ์
โศภิตานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์อรพรรณ ลีอนุสรวิชัย 185 หน้า
ISBN 974-579-991-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการให้บริการปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยของพยาบาล
วิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และศึกษากลุ่มตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์
การให้บริการปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยของพยาบาลวิชาชีพ ตัวแปรที่ศึกษาคือ ประสิทธิภาพการทำงาน
ตำแหน่งทางการพยาบาล ความเชื่อเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัย การรับรู้ต่อการสนับสนุน
ขององค์กร และความร่วมรู้สึก ตัวอย่างประชากรในการวิจัยเป็นพยาบาลวิชาชีพผ่านกระบวนการสุ่ม
บริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัย ซึ่งคัดโดยกองการพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 162 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์
ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปร เป็นขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขส่วนใหญ่ให้บริการ
ปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยในระดับปานกลางและระดับมาก
2. การให้บริการปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยของพยาบาลวิชาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ
การรับรู้ต่อการสนับสนุนขององค์กรและความเชื่อเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 ตำแหน่งทางการพยาบาลและความร่วมรู้สึกไม่มีความสัมพันธ์กับการให้บริการปรึกษาด้านสุขภาพ
อนามัยของพยาบาลวิชาชีพ
3. ตัวแปรที่มีความสำคัญในการร่วมกันพยากรณ์การให้บริการปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยตาม
ลำดับคือ การรับรู้ต่อการสนับสนุนขององค์กรและความเชื่อเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัย
ซึ่งร่วมกันพยากรณ์การให้บริการปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยของพยาบาลวิชาชีพได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .001 ได้ร้อยละ 18.19 ($R^2 = .1819$)

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ครุศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติ พิศมัย ศิริคุปต์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อรพรรณ ลีอนุสรวิชัย
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อรพรรณ ลีอนุสรวิชัย

C286118 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION
KEY WORD : HEALTH COUNSELING/NURSE

PISSAMAI SIRIKOOP : THE RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED FACTORS AND THE HEALTH COUNSELING SERVICE OF NURSES IN THE HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF MINISTRY OF PUBLIC HEALTH. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PRANOM OTHAGANONT, ED.D. THESIS CO-ADVISOR : INSTRUCTOR ORAPHUN LUEBOONTHAWATCHAI, M.D. 185pp. ISBN 974-579-991-2

The purposes of this research were to study health counseling service of the professional nurses in the Hospitals Under the Jurisdiction of Ministry of Public Health. The study also to study the variables that being able to predict the professional nurses' service in providing health counseling. These variables were identified as nursing experiences, nurses' beliefs concerning health counseling, nurses' perception towards organizational supports and empathy. Research sample were 162 professional nurses who had attended health counseling program organized by the Nursing Division, Ministry of Public Health. The research instruments were questionnaires developed by the researcher. Stepwise Multiple Regression Analysis was used for data analysis.

The major findings were as follows ;-

1. The professional nurses provided health counseling service in the middle and high level.
2. The professional nurses' service in providing health counseling was positively and significantly correlated with nurses' perception towards organizational supports, and nurses' beliefs concerning health counseling at the .01 level, and it was also positively and significantly correlated with nursing experiences at the .05 level. There were no correlations between nursing positions, empathy, and the professional nurses' service in providing health counseling.
3. The 18.19 percentage ($R^2 = .1819$) of variance in professional nurses' service in providing health counseling were predicted by nurses' perception towards organizational supports, and nurses' beliefs concerning health counseling at .001 level significantly.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ครุศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาล พิมพ์ ๑ ครั้ง
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา 2534 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ประพนธ์ โททกานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์อรพรรณ ลีอนุวัชชัย อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมในการทำวิจัย ที่ได้ให้ข้อคิดเห็น คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่และให้กำลังใจตั้งแต่เริ่มแรกด้วยดีเสมอมา และรองศาสตราจารย์ ดร. วรณา ปุณฺณโชติ ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 11 ท่าน ที่กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านดังกล่าว เป็นอย่างยิ่ง และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และพยาบาลวิชาชีพ ที่สำเร็จการอบรมหลักสูตรบริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัย ของโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล ตลอดจนขอขอบคุณท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ช่วยเหลือและให้กำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

นิคมัย คิริคุปต์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ปัญหาของการวิจัย.....	6
แนวเหตุผลและสมมุติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2 บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัย.....	32
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรร.....	64
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
ประชากร.....	78
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	84
คุณภาพของเครื่องมือ.....	90
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	92
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	93

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	119
สรุปผลการวิจัย.....	121
อภิปรายผล.....	124
ข้อเสนอแนะ.....	135
บรรณานุกรม.....	139
ภาคผนวก.....	149
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	150
ภาคผนวก ข. วิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม.....	155
ภาคผนวก ค. สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	164
ภาคผนวก ง. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	171
ประวัติผู้วิจัย.....	185

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบกระบวนการพยาบาลกับกระบวนการให้คำปรึกษา.....	40
2	การจัดการงานบริการให้คำปรึกษาในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการให้คำปรึกษา	62
3	จำนวนประชากรจำแนกตามระยะเวลาในการอบรมหลักสูตรบริการให้คำปรึกษา ด้านสุขภาพอนามัย.....	79
4	จำนวนประชากรจำแนกตามโรงพยาบาลในเขต 1 - 9.....	80
5	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามของข้อมูลทดลองและข้อมูลจริง.....	92
6	จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพจำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาและตำแหน่งทางการพยาบาล.....	97
7	จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพจำแนกตามการปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ที่มีหน่วยบริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัย สถานที่ปฏิบัติงาน และลักษณะ ของหน่วยบริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัย.....	100
8	จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพจำแนกตามกิจกรรมการบริหารงาน หน่วยบริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัย.....	101
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการให้บริการปรึกษาด้านสุขภาพ อนามัย.....	102
10	ระดับการให้บริการปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยจัดตามกลุ่มคะแนน.....	103
11	คะแนนเฉลี่ยจริง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับค่าเฉลี่ยของ ตัวแปรพยากรณ์.....	104
12	เปรียบเทียบการให้บริการปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพสมรส และตำแหน่งทาง การพยาบาล.....	105
13	เปรียบเทียบการให้บริการปรึกษาด้านสุขภาพอนามัยของพยาบาลวิชาชีพ จำแนก ตามการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลที่มีหน่วยบริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัย สถานที่ปฏิบัติงานและลักษณะของหน่วยบริการให้คำปรึกษา.....	107

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการให้บริการรักษาด้านสุขภาพอนามัยของพยาบาล วิชาชีพจำแนกตามอายุ.....	109
15	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการให้บริการรักษาด้านสุขภาพอนามัยของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามโรงพยาบาลที่มีและไม่มีหน่วยบริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพอนามัย.	110
16	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการให้บริการรักษาด้านสุขภาพอนามัยของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามสถานที่ปฏิบัติงาน.....	112
17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการให้บริการรักษาด้านสุขภาพอนามัยของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามลักษณะของหน่วยบริการให้คำปรึกษา.....	113
18	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรพยากรณ์ และตัวพยากรณ์กับ ตัวแปรพยากรณ์.....	114
19	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ได้รับการคัดเลือก เข้าสู่สมการถดถอย ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) และทดสอบความมีนัยสำคัญ ของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้น (R^2 change) ในการพยากรณ์การให้บริการ รักษาด้านสุขภาพอนามัยของพยาบาลวิชาชีพ.....	116
20	ค่าสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (B) และคะแนนดิบ (b) ทดสอบความมีนัยสำคัญของ b และแสดงสมการถดถอยหุคูณ ที่ใช้พยากรณ์ การให้บริการรักษาด้านสุขภาพอนามัยของพยาบาลวิชาชีพ.....	117
21	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการให้การบริการรักษาด้าน สุขภาพอนามัยในข้อรายการต่าง ๆ.....	156
22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการรับรู้ต่อการสนับสนุนของ องค์การของพยาบาลวิชาชีพในข้อรายการต่าง ๆ.....	161

สารบัญ

แผนภูมิที่		หน้า
1	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการให้คำปรึกษา.....	29
2	กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย.....	77

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย